

63.

Kungörelse,

angående dels öppnande, dels indragning af poststationer.

Innevarande dag, då bansträckan Munkfors—Deje af Karlstad—Munkfors järnväg för allmän trafik upplättes, öppnas poststation vid en hvar af de å nämnda bansträcka belägna trafikstationerna *Ransäter, Olsäter, Öfre Ullerud* och *Dejefors bruk* inom Vermlands län.

Samtidigt indragas däremot de nuvarande poststationerna *Ransäter* och *Öfre Ullerud* inom samma län. Stockholm, af Kungl. Generalpoststyrelsen, den 1 oktober 1903.

E. VON KRUSENSTJERNA.

Victor Melander.

Utgifvet den 2 oktober 1903.

Stockholm,
K. L. Beckmans
Boktryckeri,
1903.

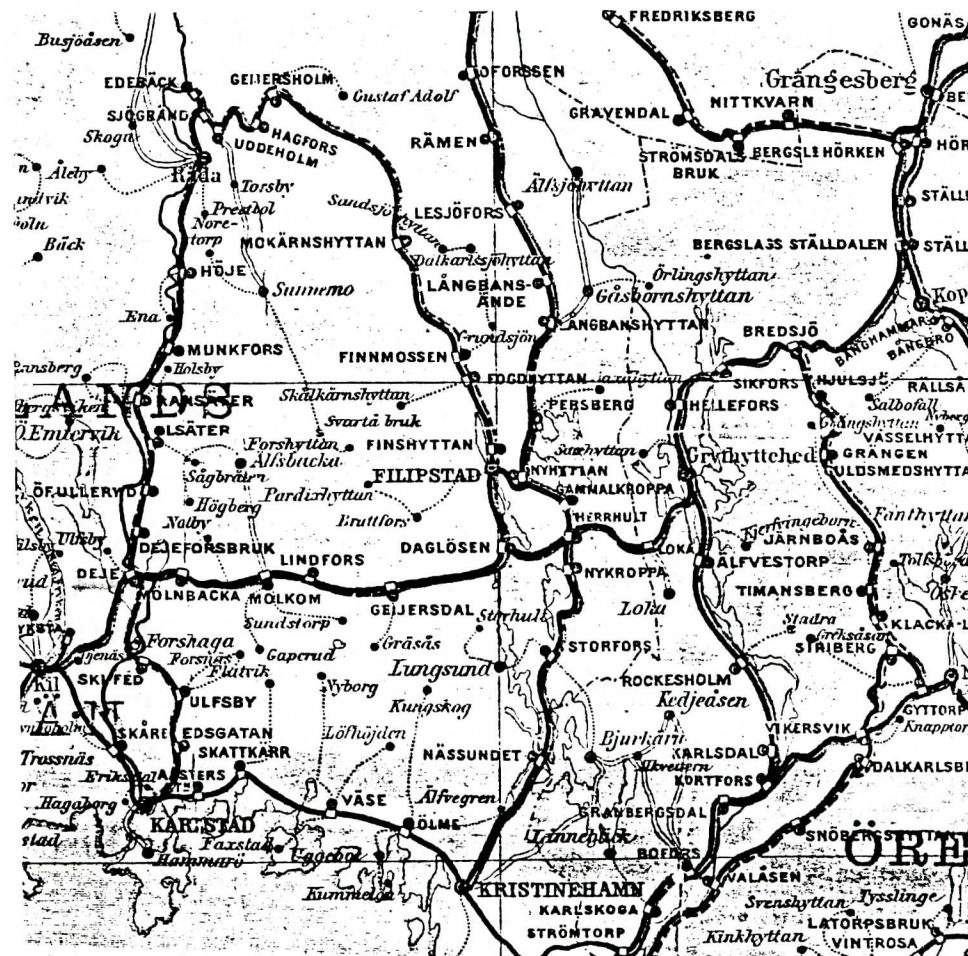
Förlagan tillverkad år 1993

Detta är kopia nr

Copyright: Erik Lindgren

Erik Lindgren

Om posten vid Karlstad - Munkfors' järnväg

Postnätet närmast norr om Väneri enligt 1904 års kommunikationskarta

Posthistorisk skriftserie nr 191

I n n e h å l l

Inledning	sid	1
Gersheden		3
Ransäter		3
Olsäter		6
Övre Ullerud		7
Dejeforsbruk		9
Nedre Ullerud		9
Deje		10
Forshaga		11
Skived		14
Alster		16, 18
Alsters station		17
Alström		19
Ulvsby		20
Edsgatan		20

Inledning

I ett brev till postinspektionen i Göteborg meddelade styrelsen för Karlstad-Munkfors järnvägsaktiebolag i Uddeholm den 18 mars 1903 namn på de blivande stationerna och hållplatserna utefter järnvägen och avstånden dem emellan. Vidare uppgavs

"att till stationsföreståndare komma att antagas personer, som uppnått myndig ålder och äro myndiga samt att styrelsen är villig tillförbinda berörda personer att förestå poststation och därmed förenat postsparbankskontor mot den ersättning och under de villkor, som kunna mellan Kungl.Generalpoststyrelsen och styrelsen för Karlstad-Munkfors järnvägsaktiebolag överenskommas".

Namnen på de berörda stationerna uppgavs till Ransäter, Olsäter, Övre Ullerud, Dejefors Bruk, Deje, Forshaga, Skived, Ulvsby, Edsgatan och Karlstad Östra. Vid några av orterna fanns redan poststationer inrättade. I följande framställning berörs posten vid varje ort i riktning från norr till söder. Jag har funnit anledning att också beröra lantpoststationer i järnvägens relativa närhet.

Samarbetet mellan järnvägen och posten startade i två etapper, en den 1 oktober 1903 för sträckan Munkfors-Deje, och en den 1 mars 1904 för den återstående sydliga sträckan fram till Karlstad. Järnvägsförbindelse fanns tidigare till Munkfors genom Nordmark-Klarälvens järnväg, varom berättas i posthistorisk skriftserie nr 190.

Hos regeringen anhöll järnvägsbolaget att namnen på stationerna skulle bli Ransäter, Olsäter, Deje, Forshaga, Ulvsby och Karlstad Östra, på hållplatserna Övre Ullerud, Dejefors bruk, Skived och Edsgatan samt på lastplatserna Holsby, Kvarntorp och Karlstads hamn. Av de nämnda orterna berör jag i framställningen endast de som hade poststationer.

Postinspektionen i Göteborg hemställde i ett brev till poststyrelsen den 3 april 1903 att poststationer skulle inrättas vid trafikstationerna Ransäter, Olsäter, Övre Ullerud, Dejefors Bruk, Skived, Ulvsby och Edsgatan med vederbörande järnvägsfunktionärer såsom föreståndare och att de dittillsvarande lantpoststationerna i Ransäter, Övre Ullerud och Alström skulle dras in samt att poststationen i Forshaga skulle tills vidare bibehållas (d v s inte förenas med järnvägsstationen). Skälet till detta undantag var postinspektionens förmodande att järnvägsstationsföreståndaren skulle bli "så upptagen av järnvägsgöromål, att han ej nöjaktigt kunde tillika sköta befattningen såsom föreståndare för den betydande poststationen där".

Gersheden

Gersheden

1878-11-01--1878-11-30

På västra sidan av älven ungefär i jämnhöjd med lastplatsen Holsby ligger Gersheden. Under november 1878 var det namnet på en poststation, nämligen den som vid tillkomsten 1875 hade fått namnet Ransäter. I liggaren över "Poststationerna i Riket" angavs förre riksdagsmannen Olof Olsson som föreståndare, samme man som var föreståndare för poststationen med namnet Ransäter vid dess tillkomst, då belägen långt norr om kyrkbyn. Det kortlivade postnamnet Gersheden har jag funnit anledning beröra mera i följande avsnitt om Ransäter.

Ransäter

Ransäter

1875-01-01--1878-10-31

1878-12-01--1976-07-08

Förre riksdagsmannen Olof Olsson anställdes med 300 kr i årsarvode som föreståndare för den poststation som öppnades med namnet Ransäter vid 1875 års ingång. Olsson ställde som villkor att poststationen förlades till Holsby, vilket poststyrelsen fann "skäligt medgiva" enligt beslut den 8 december 1874.

Det faktum att Ransäters Bruk hade postadress Mölnbacka kom att förorsaka oregelbundenheter med posten, för ofta hamnade brukets brev i postväskan till Ransäter. Bruksägaren Edv. Dahlgren framhöll detta i ett brev den 11 juni 1878 till poststyrelsen. Efter utredning anförde postinspektören i Göteborg den 12 juli 1878, att

"därest felexpediering av försändelser till Ransäters Bruk med adress Mölnbacka, skall kunna antagas helt och hållet upphöra, en förändring av namnet å Ransäters poststation synes postinspektionen av nöden". Efter kontakt med landskansliet beslöt poststyrelsen

därefter att poststationen skulle kallas Gersheden från och med november 1878. Det visade sig dock vara en olämplig lösning och med Olssons avgång som föreståndare flyttades poststationen. Namnet Ransäter återinfördes redan den 1 december samma år. Postkuppépersonalen vid järnvägar i närheten fick föreskrifter att iaktta särskild försiktighet vid expediering av post avsedd för Ransäters Bruk i Mölnbacka.

Det var vid det tillfället också mera adekvat att återgå till socken-namnet Ransäter, eftersom poststationen flyttades söderut till kyrkbyn. Organisten Em Edner antogs till poststationsföreståndare genom poststyrelsens beslut den 21 november 1878. Han fick för övrigt lägre lön än företrädaren, nu sänkt till 240 kr.

Poststationen låg efter flyttningen från Holsby i skolhuset vid Ransäters kyrka. Under reparation av skolhuset på hösten 1883 flyttades poststationen med poststyrelsens medgivande till Udderud ca 200 meter från kyrkan. Förbindelsen med omvärlden sköttes av postföraren på linjen mellan Råda och Deje. Denne medförde också post till och från Övre Ulleruds poststation samt Munkfors bruk.

Den 24 december 1884 begärde Edner i ett brev till poststyrelsen att få avgå från sin befattning som poststationsföreståndare. Innan något byte ägt rum, skrev bruksförvaltaren Gustav Jansson vid Munkfors tillsammans med ett stort antal företrädare för Munkfors' samhälle och begärde att poststationen skulle flyttas till Munkfors. Motiveringen var bland annat det större befolkningsunderlaget vid bruket. Man framhöll att det inte fanns någon industriell verksamhet i Ransäter, bortsett från en mindre kvarn rörelse. Följande tillades:

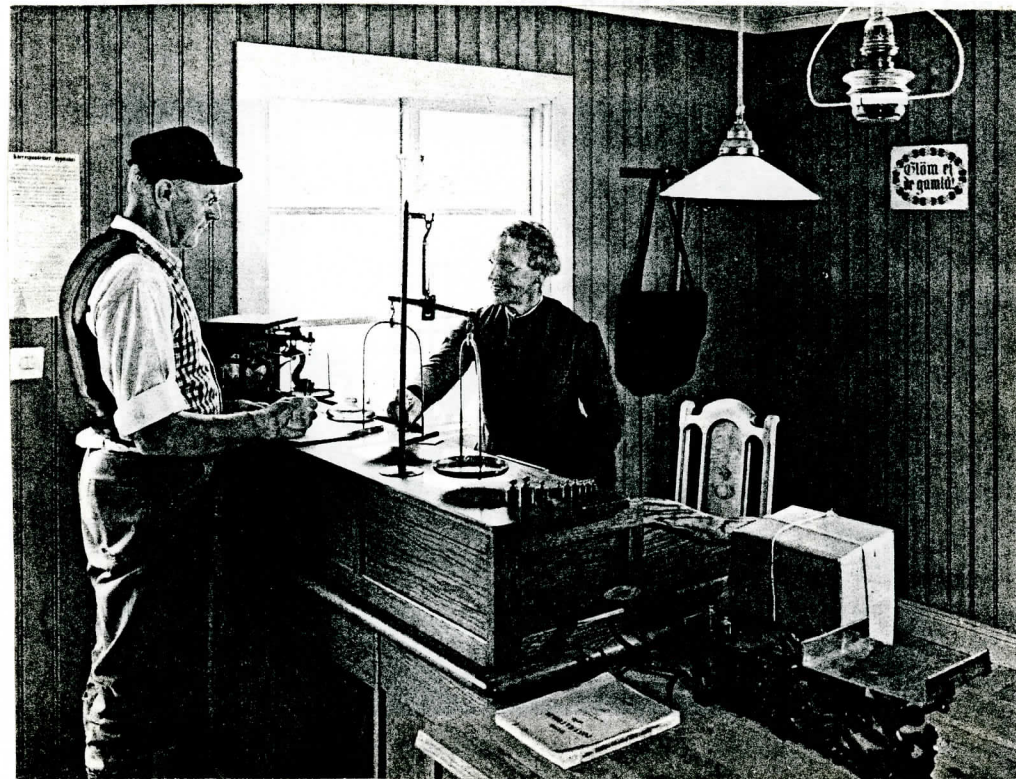
"Sant är att sockenkyrkan är belägen vid Ransäter, men verkliga förhållandet är att den, antagligen till följd av dess läge i socknens ena utkant och glesast befolkade del, är ojämförligt ringa besökt, varemot de andaktsövningar som varannan söndag av församlingens pastor hållas i Munkfors skolhus och i synnerhet ett vid bruket varande kapell söndagligen, äro mycket talrikt besökta".

Det förelåg samtidigt en ansökan från handelsföreståndaren N J Setterlund på Oscarslund om att bli poststationsföreståndare. I så fall skulle poststationen flyttas en halv mil från kyrkan till östra sidan om Klarälven. Kronolänsmannen ansåg emellertid "att det vore till stor fördel för orten och kanske även för postverket, om poststationen finge förbliva vid kyrkan".

Därvid blev det och inte heller Munkfors-bornas önskemål tillgodosågs

den gången. I Munkfors inrättades senare en poststation den 1 juli 1886. Till föreståndare i Ransäter efter Em Edner antogs Olof Lennart Juhlin och efter dennes död i augusti 1897 Fredrik Edvard Juhlin.

Med järnvägens tillkomst blev den sistnämnde uppsagd och poststationen flyttades den 1 oktober 1903 till järnvägsstationen, där Jan Axel Ekman blev ansvarig också för postgöromålen. Namnet Ransäter behölls för den nu förenade post- och järnvägsstationen. Poststationen drogs in den 8 juli 1967 men ersattes övergångsvis av ett postombud till och med maj 1974. I postombudets datumstämpel fanns gravyren MUNKFORS 1 POB 1.

I Ransäters hembygdsgård finns inrett en poststation sådan den tedde sig under tiden närmast före flyttningen till järnvägsstationen.

Olsäter

Olsäter
1903-10-01--1975-07-07

Med järnvägens tillkomst öppnades den 1 oktober 1903 en poststation i Olsäter, där järnvägens föreståndare Albert Andersson Ruhne blev ansvarig för postgöromålen.

Före järnvägens tillkomst hade Olsäters-borna kunnat få och sända post med postföraren på linjen Deje-Råda-Molkom, vilken redan på 1870-talet passerade Olsäters gästgivaregård fyra gånger i veckan i vardera riktningen.

Efter poststationens flyttning från järnvägen var det poststationsföreståndare Barbro Olsson som fick uppleva de massiva protester som kom från kunderna när indragningsplanerna presenterades 1973 med knappt två månaders varsel till nedläggningsdatum. Protesterna medförde att ärendet sköts upp men efter ett regeringsavgörande blev den 5 juli 1975 poststationens sista dag. Barbro Olsson fick fortsatt anställning vid posten i Deje och två lantbrevbäringslinjer därifrån på ömse sidor om älven såg till att kunderna fick fullgod ersättning för poststationen.

Övre Ullerud

Övre Ullerud
1875-01-01--1964-10-30

I ett brev den 8 december 1874 informerade poststyrelsen länsstyrelsen i Karlstad om de stora förändringar som skulle genomföras för postgången i Värmland med 1875 års ingång. Till förändringarna hörde bland annat att en poststation skulle öppnas i Övre Ullerud med komminister L M Björilin som föreståndare mot 200 kr i årsarvode.

Poststationen förlades till Prestbol intill kyrkan och posten måste föras med färja från postföringslinjen längs Klarälvens östra strand. Detta förorsakade en merkostnad, som postverket ville undvika. Sedan poststyrelsen övervägt att flytta poststationen, togs frågan upp vid kommunalstämman med Övre Ullerud i sockenstugan den 29 augusti 1875. Stämman uttalade önskemålet att poststationen skulle få förbli på älvens västra sida och i protokollet skrevs bland annat följande:

"Skulle postverket icke vilja bestrida kostnaden för postens fraktande emellan Prestbol och Edeby, så beslöt kommunalstämman att densamma skulle utbetalas av församlingen och utgå av dess kommunalkassa.

För den händelse att Kungl. Generalpoststyrelsen emot förmodan icke kan lämna bifall till församlingens önskan och anhållan härutinnan, utan poststationen ovillkorligen måste förläggas på östra sidan älven, så ansåg kommunalstämman för sin del att i sådant fall Edeby vore lämpligaste platsen för en blivande poststation, med hemmansägaren kyrkovärden Lars Jonsson till föreståndare".

I avvaktan på lösning av frågan vidtalades Björilin att svara för poststationen till 1875 års slut och vid kommunalstämman i sockenstugan den 7 november 1875 utfäste sig Övre Ulleruds socken "att för en tid av fem år, räknat från och med den 1 januari 1876, utbetala kostnaden för postens fortskaffande 4 gånger i veckan fram och åter mellan Edeby och Prestbol (vid Övre Ulleruds kyrka) och postverket således därifrån befrias". Landskansliet skrev den 13 december 1875 till poststyrelsen att något besvär inte hade anförts mot stämmans beslut. Kontraktet förlängdes visserligen inte med komminister Björilin, men

med mamsell Hilda Maria Björlin tecknades ett avtal gällande från och med 1876. Hennes årsersättning blev 150 kr. Den höjdes till 200 kr genom poststyrelsens belut den 9 mars 1877.

Liksom vid Nedre Ulleruds poststation var omsättningen vid Övre Ullerud tämligen blygsam. Under första verksamhetsåret såldes frimärken vid de båda poststationerna för 211 resp 201 kr. Detta anmälde postmästare Möllerberg i Råda till poststyrelsen den 1 februari 1876, något som dock inte föranledde någon omedelbar åtgärd från poststyrelsens sida i vad gäller Övre Ulleruds poststation. Däremot fick poststationen i Nedre Ullerud stryka på foten den 1 april 1876, något som framgår av avsnittet om den poststationen längre fram i häftet.

Skolläraren Erik Wennerlöf tog över poststationen i Övre Ullerud och fick enligt poststyrelsens beslut i oktober 1887 300 kr i årsarvode. Det höjdes till 500 kr med 1902 års ingång men avtalet upphörde med september månads utgång 1903. När tågen började gå, flyttades poststationen den 1 oktober 1903 till järnvägsstationen. Där tog Olof Jansson över ansvaret för posten. Efter dennes avgång tog Arvid Johannes Ekman över den 18 februari 1915.

Under fortsatt ansvar av järnvägspersonal fanns poststationen i järnvägens byggnad men under C O H Pihlströms tid som föreståndare kom en skilsmässa mellan post och järnväg på tal. Efter framställning från Nordmark-Klarälvens järnvägar den 23 mars 1938 gick poststyrelsen sålunda med på att Pihlström skulle som kontorist förestå Finn mossens station. I Övre Ullerud placerade järnvägsbolaget då stationsförmannen K J Åhslund men samtidigt skildes där post och järnväg åt. Signe Lindström som närmast varit föreståndare för den förenade post- och järnvägsstationen i Finn mossen blev den 1 juli 1938 föreståndare för den från järnvägsstationen utflyttade posten i Övre Ullerud. Signes make förestod järnvägsstationen i Deje.

Poststationen, vars första led vid skilda tillfällen hade stavats ÖFRA, ÖFRE och ÖVRE, gick samma öde till mötes som de flesta små poststationerna när lantbrevbäringsnätet effektiviserades efter andra världskriget. Den drogs in den 30 oktober 1964.

Dejeforsbruk

Dejeforsbruk
1903-10-01--1960-10-31

Med järnvägens tillkomst öppnades den 1 oktober 1903 en förenad post- och järnvägsstation med namnet Dejeforsbruk. Det kan synas att det blev tätt mellan några av poststationerna vid järnvägen. Postinspektör Otto Schütz i Göteborg skrev emellertid följande i sin framställning till poststyrelsen:

"Anledningen därtill att jag föreslagit inrättande av poststation i Dejefors Bruk är den, att Dejefors Bruk och Deje, skilda av Klarälven som de äro utan vare sig gång- eller körbro i närheten, i allt fall komma att bilda skilda postområden. Enahanda är förhållandet med Forshaga och Skived".

Anders Gustaf Berggren blev ansvarig för postgöromålen i Dejeforsbruk med 300 kr i årsavode för denna del av sysslorna. Det höjdes 1907 till 420 kr, vartill kom ett biträdesanslag på 240 kr. Från 1914 var dessa ersättningar 480 resp 300 kr.

I januari 1918 tog Albin Andersson över ansvaret för posten, följd 1932 av Magnus Moberg. Redan följande år tillträdde Alberth Ruhne, som varit föreståndare för poststationen i Olsäter 1902-1933. Efter dennes död i maj 1940 vilade ansvaret för posten på Johan Gustaf August Dehlin. Som vikarie anlätades från och med september 1942 Ellen Maria Johansson. Hon fick uppleva skilsmässan mellan post och järnväg med 1946 års utgång (diarienummer I b 3047/46) och blev därefter föreståndare för poststationen, alltjämt belägen vid järnvägsstationen. Hon fick också vara med om poststationens indragning med oktober månads utgång 1960.

Nedra Ullerud

Nedra Ullerud
1875-01-01--1876-03-31

Med socknens namn inrättades den 1 januari 1875 poststationen i Nedre Ullerud. Gravyren NEDRA ULLERUD fanns i datumstämpeln. Pastor A G Bellman blev föreståndare och skötte som sådan en av landets mest kortlivade poststationer. Hans årsarvode var 200 kr.

I ett brev till poststyrelsen den 1 februari 1875 föreslog postmästare August Ferdinand Möllerberg i Råda att poststationen skulle dras in på grund av dålig lönsamhet. Det förslaget sammanföll ganska väl i tiden med att järnvägssträckan mellan Filipstad och Kil blev färdig. Sålunda kunde poststationen utan nämnvärd olägenhet dras in och kunderna hänvisas till den förenade post- och järnvägsstationen i Deje, som öppnades den 1 april 1876.

Deje

Deje
1876-04-01--

När bandelen Munkfors-Deje öppnades för allmän trafik den 1 oktober 1903, hade det funnits en poststation i Deje under mer än ett kvarts sekel. Den öppnades i järnvägsstationen den 1 april 1876 i samband med att en delsträcka av Bergslagens Järnvägar togs i bruk för allmän trafik. Samhället blev således en järnvägsknutpunkt genom tillkomsten av den nya järnvägen norrifrån.

Som ansvarig för posten i Deje antogs den 1 april 1876 järnvägsstationens föreståndare J D Simonsson. Han skrev redan efter tre månader till trafikdirektören och bad om hjälp att få sitt årsarvode för postsysslan höjt från 240 till 360 kr. Poststyrelsen gick med på detta för tillämpning från den 1 oktober 1876. Det höjdes efter ett år till 480 kronor, en ökning som särskilt kom efterträdaren till godo, Axel Leonard Lindström. Denne synes ha tagit över befattningen enligt beslut i november 1878.

I april 1887 finner vi Carl Henric Lundgren som ansvarig för både järnväg och post i Deje. Av anteckningar i 1903 års handskrivna förteckning över landets poststationsföreståndare att döma torde post och järnväg ha skilts åt redan med 1908 års ingång, då Ehrnfrida Katarina Örn blev föreståndare. Hon följdes 1917 av Hilma Kristina Jernberg, som ett år senare avlöstes av Amy Matilda Andersson-Weinberg. Den sistnämnda, då 24 år gammal, hade varit föreståndare för poststationen i Mölnbacka under två år och därefter tillförordnad poststationsföreståndare i Väse tills hon fick utnämningen till Deje.

När poststationen i Deje höjdes till postexpedition den 1 mars 1938, antogs fru Andersson-Weinberg till stationsmästare, som titeln då var på cheferna för postexpeditioner. Med samma titel tillträdde Johan Oskar Nyrén som chef i Deje i början av 1957 och hans efterträdare fick uppleva ändrad terminologi under det omvälvande 70-talet.

Forshaga

Forshaga
1891-07-01--

Ett försök att få en lantpoststation inrättad i Forshaga gjordes originellt nog av postmästare Nils Peter Jacobson i Kil genom ett brev till poststyrelsen den 15 juli 1884. Det var eljest vanligt att postmästare på den tiden motsatte sig tillkomsten av nya poststationer av egoistiska skäl. Fler poststationer i närområdet kunde nämligen påverka postmästarnas extrainkomster negativt. Poststyrelsen tycks inte ha tagit med något större allvar på Jacobssons framställning, för hans brev försågs utan remissbehandling vid föredragning den 17 juli 1884 med anteckningen att framställningen "ansågs icke f n böra till vidare åtgärd föranleda".

Ändå tycks Jacobssons brev ha funnits på balans under 6,5 år. Det bilades en framställning den 3 januari 1891 från Forshaga AB och Klarafors Fabrikers AB. Om deras önskan att få en poststation kunde beviljas, förklarade sig Forshaga AB "att för minst ett år hålla lokal för postanstalt, öppen å tid, som av Kungl. Poststyrelsen bestämmes, och fullgod person att sköta anstalten mot ett pris i ett för allt av 150 kr per år". Nu var Edward Strömwall postmästare i Kil (1885-1906). I sitt remissvar ansåg denne att sökandena kunde "bliva fullt tillfredsställda, om åkande lantbrevbäring anordnades till Forshaga med postutväxling med Kils postkontor två gånger i veckan". En sådan anordning skulle enligt Strömwalls uppfattning kräva ringa kostnader, jämfört med kostnaderna för en poststation i Forshaga. Han skrev emellertid också att om lantbrevbäringen inte skulle visa sig tillfredsställande, "kunde ju en poststation framdeles inrättas".

Poststyrelsen beslöt emellertid den 13 mars 1891 genom ett brev till Strömwall, att en poststation redan då skulle inrättas i Forshaga, om föreståndarens årsarvode kunde nedsättas till 100 kr och postföringskostnaden till 50 öre per mil enligt ett treårskontrakt. Med viss moderation antogs villkoren och den 1 juli 1891 öppnades poststationen i en handelslokal, där kassörskan formellt blev poststationsföreståndare.

		Kil—Forshaga.			
		(Från den 1 juli 1891.)			
M. T. O. Th. F. L.	—	10,30	Nymil.		
M. T. O. Th. F. L.	12,30	—	1,4	Kils postkontor	M. T. O. Th. F. L. 8,0
				Forshaga poststation	M. T. O. Th. F. L. — 6,0

Denna tidtabell tillämpades för postföringen mellan Kil och Forshaga när poststationen hade öppnats i Forshaga den 1 juli 1891.

Treårskontraktet bevakades, men en ändring blev nödvändig innan det gått till ända. Handelsbutiken arrenderades nämligen ut med 1894 års ingång och poststationsfrågan löstes provisoriskt genom att bruksbokhållaren August Larsson tog över ansvaret för poststationen, som då flyttades till brukskontoret. Denne begärde att från den 1 juli 1894 få årsarvodet höjt från 100 till 300 kr. Samtidigt insände fröken Thérèse Ögren ett erbjudande till postinspektionen om att sköta poststationen för 300 kr om året. Mot detta vände sig disponenten K af Ekström och framhöll de olägenheter som skulle inträffa "om posten skulle förläggas borta i fröken Tehrese Ögrens faders sämre belägna och mindre lämpliga lokal".

Disponenten vann, naturligtvis vågar jag tillägga, men August Larssons arvode prutades till 250 kr. Axel Laurentius Thun tog över i oktober 1897, men redan före sekelskiftet flyttades poststationen från bruket, då med Anna Sigrid Julia Wiede som föreståndare. Hon efterträddes den 1 oktober 1901 av 24-åriga Nanny Ingeborg Cecilia Wiede, då med 360 kronor i årsarvode. Detta höjdes till 600 kr den 1 oktober 1904, ett halvår efter att den sydliga delen av järnvägen mellan Munkfors och Karlstad tagits i bruk för allmän trafik. Poststationen förenades sålunda inte med den mycket närbelägna järnvägsstationen i Forshaga. Att så inte skulle ske hade postinspektör Otto Schütz i Göteborg föreslagit redan den 3 april 1903 i sin framställning till poststyrelsen, då han bl a skrev:

"Beträffande Forshaga, så förväntas järnvägsstationsföreståndaren därstädes bliva så upptagen av järnvägsförhållanden, att han ej nöjaktigt kan tillika sköta befattningen såsom föreståndare för den betydande poststationen därstädes".

Filipstad—Karlstad.

(Från den 1 mars 1904.)

Plk. 222	Pkxp. 98.					
Tåg 5.	Tåg 1.		Km.			
10 ¹⁵	3 ⁵⁵	—	—	{ Filipstad (B:s) 105, } { 124..... }	6 ⁵⁰	1 ¹⁵
10 ²⁹	4 ⁶	—	2	Finshyttan 124.....	6 ⁴²	1 ¹⁰
10 ⁵²	4 ²⁶	—	10	Fogdhyttan	6 ¹⁰	12 ⁴⁸
11 ⁷	4 ³⁵	—	13	Finnmossen	6 ¹	12 ⁴¹
12 ⁰	5 ¹⁶	—	29	Mokärnshyttan	5 ¹²	12 ⁴
17	6 ¹⁴	Plk. 203	52	Geijersholm	3 ⁵⁰	11 ⁷
1 ²⁶	6 ²⁸	Tåg 3.	57	Hagfors	3 ²⁵	10 ⁵⁰
	6 ⁵⁰	ϕ	6 ¹⁰	Hagfors	10 ¹⁵	10 ³⁵
	7 ⁵	ψ	6 ²⁷	Uddeholm.....	9 ²⁰	10 ²¹
	7 ¹⁰		6 ³³	Sjögränd 126	9 ²²	10 ¹⁵
	7 ¹³		6 ³⁶	Sjögränd	9 ¹⁹	10 ¹²
	7 ²²		6 ⁴⁷	Råda	9 ¹⁰	10 ⁴
	7 ⁴⁴		7 ¹²	Höje	9 ¹⁴	9 ⁴²
	8 ³		7 ⁴³	Munkfors	8 ⁵⁷	9 ²⁶
	8 ²²		8 ⁴	Ransäter	8 ²⁵	9 ³
	8 ³⁶		8 ²¹	Olsäter	8 ⁶	8 ⁴⁹
	8 ⁴⁵		8 ⁴⁰	Öfre Ullerud	7 ⁵⁴	8 ⁴⁰
	9 ²		8 ⁵⁸	Dejefors bruk	7 ³⁴	8 ²³
	9 ⁸		9 ¹¹	Deje 104.....	7 ³⁰	8 ²⁰
	9 ²⁹		9 ³⁶	Forshaga (ej f.)	7 ⁰	7 ⁵⁸
	9 ²⁴		9 ⁴⁵	Skijed	6 ⁵⁰	7 ⁵²
	9 ⁴⁸		10 ⁰	Ulfsby	6 ²²	7 ³⁸
	9 ⁵⁷		10 ¹¹	Edsgatan	6 ²⁰	7 ²⁹
	10 ¹⁰		10 ²⁵	Karlstad (Ö.) 128...	6 ²	7 ¹⁵
					Tåg 4.	Tåg 2.
					Plk. 203	Pkxp. 98.

Också av den posttidtabell som tillämpades för järnvägen, när hela sträckan öppnades för allmän trafik den 1 mars 1904, framgår att poststationen i Forshaga inte förenades med järnvägsstationen. Beteckningen "(ej f.)" efter namnet anger detta.

Fröken Wiede blev posten i Forshaga trogen länge och kunde glädja sig åt att poststationen, belägen i Grossbol, höjdes till postexpedition den 1 juli 1923. Postexpeditioner "av det nyare slaget" hade då funnits under tre år med den kanske något underliga titeln "stationsmästare" för föreståndarna. Bland fröken Wiedes efterträdare med alltmer stigande trafik kan nämnas Fredrik Alvar Jacobsson och Erik Broström.

En riksomfattande omorganisationen medförde att postexpeditionen började kallas postkontor 1977. Dess chef har med titeln postmästare fått ta över ansvaret för service till mer än 3200 hushåll

Skived

Skived
1904-03-01--1976-10-30

Som antytts tidigare i detta häfte medförde de geografiska förhållandena att några poststationer kom att ligga ganska nära varandra, fågelvägen sett. Sålunda öppnades med järnvägens tillkomst en förenad post- och järnvägsstation i Skived den 1 mars 1904 som den nordligaste av de nytillkomna poststationerna vid den sydliga delen av järnvägen mellan Munkfors och Karlstad. Järnvägsstationens förestandare Frans Frithiof Palm blev ansvarig för posten. Efter hans avgång tog den 1 november 1912 Nils Johan Nilsson över ansvaret, närmast kommen från motsvarande tjänst i Ulvsby.

Kungörelse,

angående dels öppnande af nya poststationer, dels indragning af poststationen Alström.

Den 1 nästinstundande mars, då bansträckan Deje—Karlstad af Karlstad—Munkfors' järnväg för allmän trafik upplåtes, öppnas poststation vid en hvar af de å nämnda bansträcka belägna trafikstationerna *Skifed, Ulvsby* och *Elsygatan* inom Vermlands län.

Samtidigt indrages däremot den nuvarande poststationen *Alström* inom samma län. Stockholm, af Kungl. Generalpoststyrelsen, den 29 februari 1904.

Under Generalpostdirektörens frånvaro,

H. A. KOLMODIN.
Föredragande.

E. BÆCKSTRÖM.

Victor Melander.

På detta sätt kungjordes i poststyrelsens cirkulär tillkomsten av de nya poststationerna när järnvägen från Munkfors byggdes vidare mot söder.

Även i Skived skildes post och järnväg åt och bland dem som svarade för lantpoststationen, som termen var efter skilsmässan, fanns Disa Marianne Fredén (1957-1965). När hon slutade den 1 december 1965 skulle befattningen inte återbesättas i avvaktan på utredning om poststationens indragning. Den utredningen drog ut på tiden och med 1972 års ingång gällde ett avtal med Vivi-Ann Larsson. Hon fick från november 1975 en deltidsbefattning vid posten i Forshaga och med oktober månads utgång 1976 drogs poststationen i Skived in. Beslutet om indragningen hade fattats mer än ett år tidigare men en aktionsgrupp i samhället lyckades skjuta upp genomförandet. Gruppen använde sig bland annat av protestlistor för underskrift. Försöket att ha sådana utlagda på poststationen motsattes av postledningen i Karlstad men efter hänvändelse till generaldirektör Ove Rainer fick de rätt att också föra kampen på det sättet, dock utan önskat resultat. Urklippet nedan är hämtat från Nya Werlands-Tidningen den 17 september 1975.

Det förnekas att förbudet har något att göra med det att listorna riktar sig mot skivedspostens nedläggning. När namnlistorna på Skivedsposten förbjöds kommenterade NWT på ledarplats:

Rätt bli upprörda

-Skivedsborna har med all rätt blivit upprörda. De vill helt naturligt ha kvar sin poststation. Men - här och häpna! - postverket har låtit meddela att någon namnlista icke får finnas på poststationen. Människor som vill behålla sin poststation ska inte få klargöra detta genom att skriva sitt namn på ett papper som finns tillgängligt på just poststationen.

-Skivedsborna bör be postverkets styrande i Stockholm att veta hut, skrev NWT.

Generaldirektör Ove Rainer kommenterar nu:

-Jag delar NWT:s uppfattning att namnlistor med upprop om att poststationen ska vara kvar ska få läggas ut på det berörda kontoret.

Skivedsborna själva gav inte tappt för att listorna förbjöds på poststationen för ett par veckor sedan. Andra namnlistor har lagts ut på en rad olika platser i samhället och hundratal namnunderskrifter har samlats in.

Överklagande

De ska man skicka med överklagandet av beslutet om postkontorets indragande som väntas komma inom kort.

Ett av de starkaste argumenten man för fram mot indragningen är att Skived beräknas expandera kraftigt de närmaste åren. En mängd bostäder ska byggas för att locka folk från Karlstad.

Redan nu finns ett stort behov av en egen poststation, menar man. Och det kommer att öka kraftigt de närmaste åren. Dras posten i Skived in blir poststationen i Forshaga det enda kontoret i kommunen.

Lennart Pehrson

Alster

Alster
1875-01-01--1879-03-31

Någon poststation med namnet Alster har inte funnits vid järnvägen mellan Deje och Karlstad, men den första lantpoststationen i detta område fick socknens namn, när den öppnades den 1 januari 1875. Handlanden A P Nylander blev föreståndare med 200 kr i årsarvode. Posten kom och gick två gånger i veckan i vardera riktningen via den drygt tre mil långa postlinjen mellan Molkom och Karlstad.

Lantbrevbäringens införande i Värmland medförde att poststationen i Alster drogs in med mars månads utgång 1879. Samtidigt försvann åtta andra värmländska poststationer, nämligen de i Bogen, Bortan, Brattfors, Gåsborn, Helgebodafors, Kilsby, Lungsund och Rudskoga.

Lantbrevbäringen möttes inte med någon större entusiasm. Församlingsborna klagade i ett brev den 23 augusti 1880 till poststyrelsen över att lantbrevbäraren i stort sett bara betjänade kronolänsmannen. De ville ha poststationen i Alster återinrättad. Handlanden O Andersson erbjöd sig att sköta både postföringen från Karlstad och en återupprättad poststation intill prästgården för 360 kr om året. Postmästaren i Karlstad tillstyrkte att poststationen skulle komma till stånd.

Förre poststationsföreståndaren A P Nylander underbjöd i ett brev till poststyrelsen den 14 december sin konkurrent Andersson och sade sig vilja sköta postföring och poststation för 350 kr om året.

Vid nordvästra stambanan låg en dryg mil söder om kyrkbyn en hållplats med namnet Alster. Från John och James Hall (ägarna av Alster, Gunnerud och underlydande egendomar) samt ett antal andra intresserade personer kom ett brev den 4 september 1880 till poststyrelsen med förslag att öppna en poststation i Alsters hållplats. Vid bifall ville stationsförmannen Elias Andersson ansvara för posten med en ersättning av 12 kr i månaden. En extra kommunalstämma den 3 oktober protokollförde emellertid att en "poststation vid Alsters hållplats vid nordvästra stambanan icke skulle för Alsters kommun medföra den ringaste nytta".

Med tillstyrkan från länsstyrelsen förordade kronofogde Sandsten den 21 oktober 1880 att en poststation skulle öppnas vid prästgården och postmästaren i Karlstad hemställde den 14 december 1880 "hurvida icke Kungl.Generalpoststyrelsen med anledning av korrespondenters i Alster nyligen gjorda framställningar skulle finna skäl ånyo öppna den indragna poststationen". Poststyrelsen ansåg vid föredragning den 17 december 1880 att ärendet för det dåvarande inte borde "till vidare åtgärd föranleda".

Ehuru det närmast följande inte har med järnvägssträckan Deje-Karlstad att göra finner jag det lämpligt att för fullständighetens skull här också något beröra Alsters station. Poststationen i denna järnvägsstation miste sitt suffix den 15 maj 1939 men får inte förväxlas med den lantpoststation som fanns med namnet Alster under drygt fyra år.

Alsters station
1883-06-01--1939-05-14

Namn Alster 1939-05-15--1971-05-29

Det fanns flera intressenter i närheten av Alsters station än de tidigare nämnda som förgäves hade försökt att få en poststation i socknens södra utkant redan 1880, t ex Alsters såg- och kvarnverk samt gårdarna Busterud och Lugnvik i den angränsande Fågelviks socken. Vidare fanns i trakten många sommarbostäder för karlstadsbor.

I mars 1883 lät några av dessa höra av sig i en framställning till poststyrelsen om att få en poststation vid hållplatsen. De ansåg det "såsom en olägenhet och brist, att fastän järnvägsstationen är så närbelägen, de i trakten boende dock icke där kunna erhålla sin post, emedan den går förbi och avlämnas först i Karlstad, därifrån den genom särskilt bud måste avhämtas, vilket åstadkommer icke allenast tidsutdräkt utan en icke obetydlig kostnad".

Sedan poststyrelsen förhandlat i frågan med styrelsen för statens järnvägstrafik, mötte det inga hinder att öppna en poststation med namnet Alsters station vid nordvästra stambanan den 1 juni 1883. Ersättningsfrågan vållade en del komplikationer, men årsarvodet till stationsförmannen Lars Petter Johansson för dennes postala bestyr fastställdes till 75 kr per år till att börja med. Det höjdes till 180 kr på grund av generella minimibelopp till föreståndare för förenade järnvägsstationer (Kungligt brev den 29 april 1892) och från 1896 års ingång till 240 kr. Det hade i två etapper hunnit stiga till 360 kr, innan Lars Petter avgick den 30 juni 1915 och Johan Edvard Appelgren trädde till med tidigare tjänst vid poststationen i Källeryd och Fagerås.

Efter Appelgrens död i februari 1929 uppehölls befattningen på vakans tills Oskar Urbanus Söderholm trädde till den 1 juni 1929. Han hade tidigare skött poststationen i Fåker. Han fick uppleva att suffixet "station" ströks från poststationens namn den 15 maj 1939 och efter pension två veckor senare fick han John Edvard Engvall till efterträdare. Därefter ansvarade följande järnvägsanställda för poststationen i Alster: Gustaf Julius Sjöström (1942-1945), Herman Konrad Heine (1945-1946), Gustaf Emil Juhlin (1946-1950), Fritz Olof Reinhold Roséen (1950-1951), Johan Einar Johansson (1951-1954), John Algot Oscarsson (1954-1960) och Sven Eskel Andersson (1960). Post och järnväg skildes åt och som icke förenad fanns poststationen kvar till och med maj 1971, då den ersattes med lantbrevbäring från Karlstad.

Innan jag lämnar södra delen av Alsters socken, där invånarna således hade nytta av en poststation under 88 år, måste jag påpeka en detalj som kan föra hembygdsfilatelisterna på villospar. I Ynge Nylanders utmärkta bok "Sveriges fasta postanstalter genom tiderna" anges för Alster att poststationen benämndes Alsters station under tiden 1/6 1883 - 14/5 1939. Detta är inte fallet som framgår av texten på de närmast föregående sidorna, utan Alsters station var en förenad post- och järnvägsstation på mer än en mils avstånd från den ursprungliga stationen med namnet Alster. Den poststation som närmast kan sägas ha ersatt Alsters ursprungliga poststation var i stället den med namnet Alström, något som framgår av det följande.

Därmed återvänder vi till förhållandena i trakten av Alsters kyrkby efter indragningen av dess poststation 1879. Onsdagar och lördagar hade befolkningen nytta av lantbrevbäraren som enligt den tidtabell som gällde drygt tre och ett halvt år efter poststationens indragning gick från Karlstads postkontor kl 9.30, kom till prästgårdshemmanet kl 13.15, återvände därifrån efter två timmar och återkom till postkontoret kl 19.

Antalet veckoturer ökade från två till tre i slutet av 1880-talet. Handlanden O Andersson var kommunombud och fungerade som förmedlande länk mellan befolkningen och lantbrevbäraren. Han hade inte någon ersättning från postverket för detta arbete men fick en viss ersättning av kommunkassan. En extra kommunalstämma den 10 april 1892 behandlade hans begäran om att få denna ersättning höjd. Då beslöt man begära hos poststyrelsen att få poststationen vid kyrkbyn återinrättad samt att lantbrevbäringen skulle ökas till fyra turer i veckan. Det dröjde till den 6 september innan framställningen skrevs. Den undertecknades av kyrkoherde K Rolander och godsägare H F Lexow

och åtföljdes av ett erbjudande av lantbrevbärare August Nygren att fullgöra fyra turer i veckan för kr 2:50 per tur, om den blivande poststationen förlades till prästgården, men för kr 2:65 om den förlades till Brandsbol.

Alströms poststation

Alström

1893-03-01--1904-02-29

I Karlstad vikarierade då Adolf Malmgren som postmästare. Han uppgav att införandet av en tredje veckotur hade gett ett gynnsamt resultat för postverket och ansåg i sitt remissyttrande den 17 september 1892 att resultatet skulle bli ännu bättre om man ökade till fyra turer i veckan. Han tillstyrkte också att en poststation skulle öppnas i kyrkans närhet och ville att den "benämndes 'Prestgården', så att förväxling ej komme att äga rum mellan densamma och poststationen vid Alsters station".

Frågan om lämplig föreståndare och poststationens namn behandlades vid en extra kommunalstämma den 27 november 1892. Då protokollfördes förslaget "att stationens namn måtte bli Alström och förläggas till sockenstugan".

Med Adolf Malmgrens gillande föreslogs hemmansägaren Carl Ludvig Carlsson i Ås till föreståndare med 150 kr i årsersättning och poststationen förlagd till sockenstugan. Poststyrelsen accepterade och poststationen öppnades den 1 mars 1893. Efter tre år fick Carlsson arvudet höjt till 250 kr, från den 1 juli 1900 till 360 kr och tre år senare till 480 kr. Vi är nu framme vid 1903 och närmar oss den tidpunkt då bandelen mellan Deje och Karlstad skulle tas i bruk för allmän trafik.

		Karlstad—Alström.			
		(Från den 1 mars 1893.)			
—	9,30	Nymil.			
			Karlstads postkontor	M. O. F. L.	7,0
			Edsgatan		
			Höje		
		1,6	Björby		
			Gräsås		
			Skåls länsmansboställe		
			Ulfaby		
1,15	—		Alströms poststation (Prestgårdens hemman)	M. O. F. L.	— 3,15
			Postföringen & linien ombesörjes af lantbrevbärare.		

Denna tidtabell gällde för postföringen när poststationen med namnet Alström öppnades på samma plats som poststationen i Alster hade legat under åren 1875-1879.

Ulvby

Ulvby
1904-03-03--1971-05-29
sedan namn Karlstad 11

Med järnvägens tillkomst inrättades planenligt en poststation i Ulvsby stationshus. Närheten till stationen medförde indragning av poststationen i Alström. I avtalet med poststationsföreståndare C L Carlsson fanns en klausul om att det kunde bringas att upphöra utan föregående uppsägning under de förhållanden som blev aktuella vid järnvägens tillkomst. Hans försök i ett brev den 29 augusti 1904 att ändå i efterhand få viss ersättning på grund av olika merkostnader under den tid poststationen funnits föredrogs den 2 september 1904 i poststyrelsen "som därvid fann förevarande ersättningsanspråk ej kunna bifallas".

Från den 1 mars 1904 fick de som tidigare anlitat poststationerna Alström och Alster sålunda vända sig till den förenade post- och järnvägsstationen i Ulvsby. Där fick järnvägens stationsföreståndare Nils Johan Nilsson också ansvaret för postservice. Han följdes i november 1912 av A W Andersson.

Utvecklingen för poststationen blev densamma som för många andra förenade post- och järnvägsstationer. Närheten till Karlstad gav den en extra skjuts men vållade också viss oro för hembygdsvännerna. Poststationen namnändrades nämligen den 1 juni 1971 till Karlstad 11, då flyttad till Vallargärde och organiserades senare under 1970-talet om till ett sk postställe. Detta benämndes enligt ny terminologi postkontor med 1986 års ingång. Med 1990-talets omfattande rationalisering är ännu en ändring troligen att vänta.

Edsgatan

Edsgatan
1904-03-01--1957-06-30

Inom stadsgränsen för Karlstad öppnades också med järnvägens tillkomst den 1 mars 1904 en förenad post- och järnvägsstation med namnet Edsgatan. Där blev Erik Johan Johansson ansvarig för både post och järnväg med 180 kr i årsarvode för själva postsysslan. Det höjdes till 240 kr 1908. Hugo Haag tog över ansvaret den 1 juli 1919, följd av Hjalmar Brokvist den 1 mars 1924. Sedan denne avgått med pension blev Naemi Kristina Forsberg föreståndare den 1 augusti 1948. Hon fick vara med om att poststationen skildes från järnvägen den 1 juni 1950. Som vikarie vid lantpoststationen tjänstgjorde H F H Clarin och fick uppleva dess indragning vid halvårsskiftet 1957.